

Septiņpadsmitā Starptautiskā Lingvistikas Olimpiāde

Jonina (Korejas republika), 2019. g. 29. jūlijā – 2. augustā

Individuālo sacensību uzdevumu risinājumi

1 uzdevums. Vārdu secība:

- (O) V- I_S (S = subjekts; O = objekts; V = izteicējs)
- (O₁) V₁- $I_S^=$ (O₂) V₂- I_S
- (O₁) V₁- I_{S_1} -a (O₂) V₂- I_{S_2} ($S_1 \neq S_2$)
- N₁-a N₂-a ‘N₁ un N₂’ (N = lietvārds)

pirms patskaņa: **b** > **w**

Dažos darbības vārdos saknes pēdējās zilbes patskanis pielāgojas galotnes pirmās zilbes patskanim.

S	$I_S^=$ ($S_1 = S_2$)	I_S		
		pagātne	tagadne	nākotne
1. pers. viensk.	-en-i	-aan	-iin	-an-iin
2. pers. viensk.	-en-eb		-eeb	-an-eeb
3. pers. viensk. vīr. dz.	-en-e	-oon	-een	-an-een
3. pers. viensk. siev. dz.	-en-u	-een	-uun	-an-uun
1. pers. daudzsk.	-en-ub		-uub	-an-uub
3. pers. daudzsk.	-en-ib		-iib	-an-iib

- (a) 12. **Om benu aneen.** *Viņa paņēma maizi un apēda to.*
 13. **Munuuna wunuub.** *Viņa atnāk, bet mēs aizejam.*
 14. **Wingkiiwa wengamburuun.** *Viņi dzied, bet viņa dzird.*
 15. **Anon ye weng wengamberenib yee-daraniib.** *Viņi izdirdēs suni un piecelsies.*
 16. **Oon wedmaniina karub wedmaneeb.** *Es ieraudzīšu zivi, bet tu ieraudzīsi vīrieti.*
 17. **Ok wedmeena aniin.** *Viņš redz ūdeni, bet es dzeru to.*
- (b) 18. *Mēs aiziesim, bet viņi atnāks.* **Wananuuwa mananiib.**
 19. *Es ņemu cūku, bet viņš ņem zivi.* **Awon biina oon been.**
 20. *Viņš ieraudzīja ūdeni un māju un izdzirdēja suni.* **Oka ambiwa wedmene anon ye weng wengaboroon.**
 21. *Tu ēd maizi un dziedī.* **Om aneneb wingkeeb.**

2 uzdevums. Vārdu secība: A N (A = īpašības vārds, N = lietvārds).

Krāsas:	#FFFFFF	#FF0000	#964B00	#000000
dzīvnieki	muent-er'ery		s'erkt-er'ery	ler'erg-ery
koki		pekoy-ar'		lo'og-ar'
apaļas lietas	muench-erh	perkery-erh		
viss	muench-ey		s'okt-oy	lo'og-ey

- (a)
1. muencherh rohkuen	G. <i>balta bumba</i>
2. perkeryerh holeehl 'wernerh	M. <i>sarkans lazdu rieksts</i>
3. muencherh nerhpery	D. <i>balta oga</i>
4. s'erkt'er'ery ch'eeshah	A. <i>brūns suns</i>
5. muenchar' pyaap'	H. <i>balts manzanītas krūms</i>
6. pekoyar' tepoo	K. <i>sarkans koks</i>
7. luuehlson' nerhpery	N. <i>violēta oga</i>
8. muenchey cheek'war	I. <i>balts krēsls</i>
9. muent'er'ery ch'eeshah	F. <i>balts suns</i>
10. ler'ergery cher'ery	C. <i>melns lācis</i>
11. 'errwerhson' slekwoh	L. <i>zāles krāsas kreklis</i>
12. muent'er'ery puuek	P. <i>balts briedis</i>
13. lo'ogey slekwoh	O. <i>melns kreklis</i>
14. s'oktoy no'oy	E. <i>brūna kurpe</i>
15. 'wer'errgerchson' cher'ery	J. <i>oranžs lācis</i>
16. lo'ogey no'oy	B. <i>melna kurpe</i>
17. tegee'n nerhpery	R. <i>dzeltena oga</i>
18. skoyon rohkuen	Q. <i>zila bumba</i>
- (b)
19. muencherhl	V. <i>piens</i>
20. 'wer'errgerch	W. <i>alksnis</i>
21. luuehl	X. <i>savvaļas īriiss</i>
22. ler'ergerh	T. <i>kafijas grauds</i>
23. pekoyek	U. <i>asinis</i>
24. skoyon	Y. <i>debess</i>
25. tegee'n	S. <i>kanārijputns</i>
- (c)
26. **'errwerh** — *zāle*
  27. **ler'ergerh rohkuen** — *melna bumba*
  28. **perkeryer'ery ch'eeshah** — *sarkans suns*
  29. **pyerrp't'ery ch'eeshah** — *sarkanīgi brūns suns*
- (d)
30. *violēts briedis* — **luuehlson' puuek**
  31. *balta kurpe* — **muenchey no'oy**
  32. *dzeltena bumba* — **tegee'n rohkuen**
  33. *melns koks* — **lo'ogar' tepoo**

3 uzdevums. Rakstīšanas virziens — no labās uz kreiso.

- [pahlavi grāmatu rakstībā] ↔ [zinātniskā transliterācija]:

ا	ʾ, A, h	ا	n, r, w, '	س	s
ب	b	ز	z	ط	c, p
د	d, g, y, Z	ک	k	چ	š
ه	E	ل	l	ت	t
		م	m		

- [[ligatures]]:

دب ← د+ب	د ← د+و	د ← د+ل	د ← د+س
دب ← د+ب+د	د ← د+و	د ← د+ل	د ← د+و+د+و+د
د ← د+و	د ← د+و+د+و	د ← د+ل	د ← د+و
د ← د+و+د+و	د ← د+و+د	د ← د+ل	د ← د+و
د ← د+و	د ← د+و+د+و	د ← د+ل	د ← د+و
	د ← د+و	د ← د+ل	

- [zinātniskā transliterācija] ↔ [transkripciju]:

ا	∅-, ā	ک	k, -g	ت	t, -d, h
ب	b	ل	l, r	و	w, ō, u, ū
چ	č, -z	م	m	ی	ǰ, -y, ī
د	d, -y, ē	ن	n	ز	z
گ	g	ر	r	'	-∅
ه	h, x	س	s	—	a, e, i
		ش	š		

(a)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
E	CC	G	Y	D	CC	K	S	V	L	I	Z	P	DD	O	M	B
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
F	X	C	BB	V	AA	J	T	Q	H	T	U	W	R	A	F	N

(b) U. اهرمان = اهرمان 'ahlmn' Ahreman 'ļauns gars'.

- (c) EE. اهرمان b^onbšn' bāmbišn karaliene
 FF. اهرمان ch^ol čahār četri
 GG. اهرمان tl tar caur
 HH. اهرمان h^ok' xāk zeme, putekļi
 II. اهرمان hwn' xōn asinis
 JJ. اهرمان hwk' hūg cūka

(d)

KK. DKRA اهرمان LL. dlwnd اهرمان MM. stwl اهرمان NN. cmbll اهرمان

4 uzdevums. $\overset{R}{\downarrow}C_1VC_2$ (V ir uzsvertais patskaņš)

- ziemeļu dialekts: $R = C_1VC_2$, bet
  - $C_1 = C_2 \Rightarrow R = C_1V$
  - primis C_1 atrodas patskaņš $\Rightarrow R = C_2$
- krasta dialekts: $R = C_1V_1C_2V_2$, bet
  - $\neg\exists V_2 \Rightarrow R = C_1V_1C_2$
  - $\exists V_2 \wedge C_2 \in \{C_1, \mathbf{k}, \mathbf{g}, \mathbf{\eta}, \mathbf{w}\} \Rightarrow R = C_1V_1$

(C_1, C_2 ir līdzskaņi; V, V_1, V_2 ir patskaņi)

Atbildes:	ziemeļu dialekts	krasta dialekts
etaleņa	etaļleņa	etaleleņa
jaga	jagjaga	jajaga
gasírana	garsírana	gasirasírana
daramota	daratmota	daramotamota
pɔwna	pɔwpɔwna	pɔwpɔwna
ertɔpa	ertɔptɔpa	ertɔpatɔpa
dabuka	dakbuka	dabubuka
ŋuŋim	ŋuŋuŋim	ŋuŋuŋim
igóŋ	iŋgóŋ	igóŋgɔŋ

5 uzdevums. Noteikumi:

- vārdu secība:

– $A(T) \text{ n} \acute{u} B$ (‘A ir B’/‘A bija B’, T = laiks: $\begin{cases} \text{c} \acute{\text{i}} & (\text{pag} \acute{\text{a}}\text{tne}) \\ \emptyset & (\text{n} \acute{\text{a}}\text{kotne}) \end{cases}$)

– $S T V O (\text{l} \acute{\text{e}}) L D$

(S = subjekts, V = izteicējs, O = objekts, L = vieta, D = diena)

* ‘redzēt’ = $y \epsilon n$ (O) $l \acute{\text{e}}$

* pēc līdzskaņa: $l \acute{\text{e}} > \acute{\text{e}}$

	laiks		‘tikko’/‘tūlīt’	šodien	< 3 dienas	> 3 dienas
• laiks:	pagātne (V)	nô:	nô:	bê:	cí nô:	tò nô:
	nākotne (V)	nú	nú	nú gé:	nú bóy	nú yú:

- 1. pers. viensk.: n- + T/V

– nb > mb

– nk/ng > ŋk/ŋg

– nn > n

- pēc $\acute{\text{a}}, \acute{\text{e}}, \acute{\text{i}}: \acute{\text{e}} > \acute{\text{i}}$

Atbildes:

- (a) 16. $bv \acute{u} s \acute{o} w \text{ n} \acute{u} f \acute{o} s h \acute{e} \text{ n} t f \acute{u}:$. *Bvusow ir parīt.*
 17. $me \text{ n} \acute{u} \eta g \acute{e}: \text{ n} \acute{y} \acute{e} n \text{ k} \acute{e} \eta k f \acute{u} \text{ l} \acute{e} \acute{e} b \acute{e} n.$ *Šodien es ieraudzīšu jamsu.*
 18. $w \acute{v} \acute{u} t \acute{o} n \acute{o}: \text{ y} \acute{e} n \text{ b} \acute{e} s \acute{e} n \acute{e} \text{ b} \acute{v} \acute{u} m b \acute{o} n.$ *Bvumbon viņš ieraudzīja mūs.*
 19. $b \acute{e} s \acute{e} n \text{ n} \acute{u} \text{ b} \acute{o} y \text{ t} \acute{o} f \acute{o} w \acute{a} y \text{ b} \acute{v} \acute{u} z h \acute{\text{i}}: d \acute{e} n.$ *Bvuzhiden mēs atnāksim uz tirgu.*

(b) **Bvutfu, Bvuŋka, Bvuzhi, Bvukema, Bvuŋkaden, Bvuzhiden, Bvusow, Bvumbon.**

- (c) 20. *Bvusow es palīdzēju vīrietim.* $me \text{ n} \acute{c} \acute{\text{i}} \text{ n} \acute{o}: \text{ n} \acute{f} \acute{\text{i}} \text{ d} \acute{\text{i}} \acute{e} m s \acute{e} n \text{ b} \acute{v} \acute{u} s \acute{o} w.$
 21. *Zaglis tikko nozaga jamsu.* $c \acute{o} \eta \text{ n} \acute{o}: \text{ c} \acute{o} \eta \text{ k} \acute{e} \eta k f \acute{u}.$
 22. *Bvuŋkaden es izdzirdēju mašīnu.* $me \text{ n} \acute{u} \text{ n} \acute{y} \acute{u}: \text{ n} \acute{y} \acute{o} w \text{ m} \acute{u} t \acute{u} \text{ b} \acute{v} \acute{u} \eta k \acute{a}: d \acute{e} n.$
 23. *Šodien sieviete nogalinās vīrieti.* $k w \acute{o}: n \text{ n} \acute{u} \text{ g} \acute{e}: \text{ y} \acute{o} \text{ d} \acute{\text{i}} \acute{e} m s \acute{e} n \acute{e} b \acute{e} n.$
 24. *Šodien vīrietis ieraudzīja tevi.* $d \acute{\text{i}} \acute{e} m s \acute{e} n \text{ b} \acute{e}: \text{ y} \acute{e} n \text{ w} \acute{o} \text{ l} \acute{e} \acute{e} b \acute{e} n.$